

Ustanova za zdravstvenu njegu u kući Preradovićeva 17/1 10 000 Zagreb 	Služba za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete ZZ Naziv postupka: Potpomognuta komunikacija	RU-RT-01 Izdanje: 1 Vrijedi od: 01.06.2021. Stranica: 1/3
--	---	--

1. NAZIV POSTUPKA: Potpomognuta komunikacija

2. DEFINICIJA

Potpomognuta komunikacija (PK) je skup procesa i procedura (simbola, pomagala, strategija i tehnika) uz koje osoba može maksimalizirati svoje komunikacijske vještine, kako produkciju tako i razumijevanje, kako bi lakše i efektivnije komunicirala s okolinom te kako bi se ostali postupci mogli uspješnije provesti.

Potpomognuta komunikacija je namijenjena osobama sa složenim komunikacijskim potrebama koje imaju poremećaje komunikacije karakterizirane narušenim jezično govornim sposobnostima zbog čega se ne mogu služiti govornim jezikom i/ili imaju teškoće jezičnoga razumijevanja. Potpomognuta komunikacija može se koristiti zajedno s govornim jezikom ili kao zamjena za govorni jezik.

3. SVRHA (očekivani ishod)

Svrha postupka je ostvarenje funkcionalne komunikacije kod pacijenta koji se ne može služiti govornim jezikom ili ima teškoće jezičnoga razumijevanja.

4. PROVODITELJ POSTUPKA

Za provedbu ovog postupka odgovoran je svaki zdravstveni radnik Ustanove koji provodi postupak.

5. POSTUPAK

Postupak uključuje alate potpomognute komunikacije kako bi se osigurala razmjena informacija i razumijevanje postupka kojeg zdravstveni radnik provodi.

5.1. Procjena:

- suradnja pacijenta
- suradnja ukućana

5.2. Kontraindikacije:

- nesuradnja pacijenta
- nesuradnja ukućana

5.3. Pribor i materijal (ovisno o statusu pacijenta i situaciji):

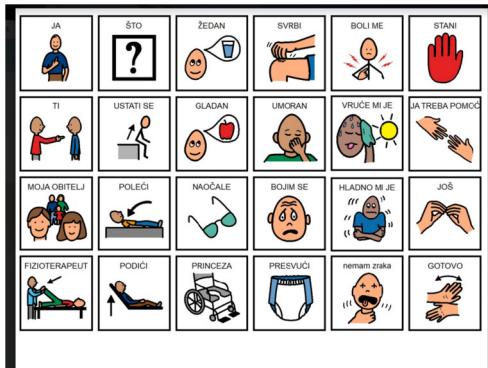
- netehnološka pomagala - fotografije i grafički simboli isprintani na papiru (slike 1 i 2)
- niskotehnološka pomagala - poput komunikacijskih ploča (slike 3 i 4)
- visokotehnološka pomagala - s mnogo prilagođljivih funkcija (INDY - slika 5)

Slike 1. Komunikacijske slike

Slika 1. Komunikacijska knjiga

Slika 3. Komunikacijska ploča

Slika 4. Komunikacijska ploča

Slika 5. Komunikator INDY

5.4 Trajanje postupka

Potpomognuta komunikacija se provodi tijekom cijelog postupka.

5.5. Provedba postupka uključuje:

- usmjerite pacijentovu pažnju na sebe tako da dotaknete njegovu ruku, rame ili ga pogledate u oči
- govorite glasno (ali se ne derite), polagano i jasno
- definirajte jasno signal za DA/NE kojeg pacijent može proizvesti (npr. pomicanjem glave, palac gore/palac dolje, treptaj očima)
- ako je pacijent u mogućnosti, dogovorite signal kada želi nešto reći (neka digne ruku, dotakne vas, proizvede zvuk, pokaže na komunikacijskoj ploči sliku "Želim nešto reći")
- potrebno je informirati obitelj o mogućim načinima komunikacije – naročito u slučajevima ukoliko se takvi alati već ne primjenjuju (ako nije naznačeno u pacijentovoj okolini, ne vidite komunikacijske alate ili niste dobili informaciju od obitelji da se potpomognuta komunikacija koristi)
- objasnite pacijentu kratkim i jasnim rečenicama što ćete raditi - paralelno pokazujući slike na komunikacijskoj ploči. Objašnjenje postupka dostupno na linku:
<https://www.zdravstvena-njega.hr/crosscare/virtualna-ucionica/>

- ponovite ključne riječi i provjerite pacijentovo razumijevanje
- ako pacijent sam želi pokazati na ploči, omogućite mu to
- provjerite uz podršku komunikacijske ploče kako se pacijent osjeća te mu recite da vas može zaustaviti u bilo kojem trenutku, ako želi nešto reći
- ako je osoba vizualan tip svakako ćemo koristiti vizuelne oblike komunikacije putem komunikacijske ploče/knjige odnosno, ako je osoba kinestetički tip onda ćemo više koristiti gestovnu komunikaciju

Ustanova za zdravstvenu njegu u kući Preradovićeva 17/1 10 000 Zagreb		Služba za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete ZZ Naziv postupka: Potpomognuta komunikacija	RU-RT-01 Izdanje: 1 Vrijedi od: 01.06.2021. Stranica: 3/3
--	---	---	--

U slučaju da pacijent i njegova obitelj nisu informirani niti educirani za provedbu potpomognute komunikacije, može se informirati radnog terapeuta o potrebi edukacije istoga.

Tablica 1. Oblici potpomognute komunikacije (prilagođeno od ASHA)

Bez pomagala	S pomagalom	S pomagalom
	Nisko-tehnološka pomagala	Visoko-tehnološka pomagala
<ul style="list-style-type: none"> ● Geste ● Manualni znakovi ● Mimika lica ● Vokalizacija ● Verbalizacija ● Govor tijela 	<ul style="list-style-type: none"> ● Slike ● Predmeti ● Fotografije ● Pisanje ● Komunikacijske ploče/knjige 	<ul style="list-style-type: none"> ● Uređaji za generiranje govora ● Jednostavni komunikatori ● komunikator INDY

Ovaj postupak se može primjeniti kao dio intervencije ili zaseban postupak.

6. LITERATURA:

- 1) Beukelman, D.R., Mirenda, P. (2005). Augmentative and alternative communication: Supporting children and adults with complex communication needs. Baltimore: Paul H. Brooks.
- 2) World Health Organization (2001). International Classification of Functioning, Disability and Health. Geneva: WHO.
Dostupno na: https://miota.org/docs/MiOTA_AAC_Presentation_Final_Copy.pdf

7. VEZA S DRUGIM DOKUMENTIMA

- Virtualna učionica
Dostupna na: <https://www.zdravstvena-njega.hr/crosscare/virtualna-ucionica/>
- Komunikacijske kartice za medicinske sestre
- Komunikacijske kartice za fizioterapeute
- Komunikacijske kartice za radne terapeute

8. DOSTAVITI

- Svim zdravstvenim radnicima Ustanove za zdravstvenu njegu u kući
- Arhiva

	Ime i prezime	Titula	Datum	Potpis
Izradio/la:	Saša Radić	bacc. therap. occup.	25.05.2021.	
Pregledao/la:	Ljubica Crnošija	bacc. med. techn., glavna sestra	01.06.2021.	
Odobrio/la:	Andrea Miškulin	dr. med., ravnateljica	01.06.2021.	